

Hoofdpijnen

22 mei 2026

Leeswijzer

Leeswijzer

Richtlijnen

De Financiële verordening geeft richtlijnen voor de producten uit de planning en controlcyclus. In artikel 5 zijn de richtlijnen opgenomen voor de voortgangsverslagen. Wij hanteren de volgende richtlijnen:

In het voortgangsverslag rapporteert het college:

- i. per programma over afwijkingen;
- ii. over prestaties (wat gaan wij daarvoor doen);
- iii. over het totale saldo van de baten en lasten inclusief de (beoogde) toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
- iv. over de inhoudelijke en financiële voortgang van de investeringen;
- v. niet over stand van zaken (geen bericht is goed bericht);
- vi. over majeure en/of politiek relevante afwijkingen.

Vernieuwde opzet

Vanaf 2025 zijn in het voortgangsverslag enkele vereenvoudigingen doorgevoerd om de leesbaarheid te vergroten. Het doel hiervan is de raad beter in staat te stellen te sturen op de geconstateerde afwijkingen.

De tabellen met financiële effecten per deelprogramma zijn verplaatst naar het onderdeel Recapitulatie programma's. Hierdoor is alle financiële informatie nu op één plek gebundeld. In de deelprogramma's zijn – voor zover van toepassing – per afwijking de financiële gevolgen opgenomen.

Om op hoofdlijnen te kunnen sturen, zijn in de tekst alleen financiële afwijkingen opgenomen die groter zijn dan € 70.000. Afwijkingen met een structureel karakter worden vermeld wanneer zij in de periode 2026–2029 gezamenlijk meer dan € 70.000 bedragen. De zogenoemde 'kleine wijzigingen' (afwijkingen van maximaal € 70.000) worden wel verwerkt in de begrotingswijziging die hoort bij het voortgangsverslag, maar maken geen onderdeel meer uit van de tekst. Voorheen werden deze kleinere afwijkingen niet toegelicht, maar wel vermeld onderaan de deelprogramma's.

De ontwikkelingen in kredieten worden na de programma's gepresenteerd. Hierdoor staan alle investeringsontwikkelingen met de bijbehorende beslispunten overzichtelijk bij elkaar. Deze beslispunten zijn genummerd als 'besispunt kredieten ...'. Ze zijn noodzakelijk om te voldoen aan de wettelijke vereisten van het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten. Om zo transparant mogelijk te zijn, zijn deze beslispunten expliciet opgenomen en terug te vinden in het raadsvoorstel onder het kopje 'beslispunten'.

Programma's

Het college rapporteert alleen over afwijkingen ten opzichte van de begroting. Dit gebeurt per deelprogramma: afwijkingen zijn op deze manier te relateren aan de ambities die zijn verwoord in de begroting onder de vragen 'Wat willen we bereiken?' en 'Wat gaan we ervoor doen?'. Deze lijn volgen we zoveel mogelijk in de planning & controldocumenten. Hierdoor lopen de begroting, de tussentijdse verantwoordingen en eindverantwoording in de vorm van de jaarstukken in elkaar over.

Deelprogramma's worden alleen benoemd wanneer sprake is van (verwachte) afwijkingen. Per deelprogramma zijn, indien van toepassing, de algemene ontwikkelingen aangegeven en daarna de ontwikkelingen met een financieel effect. Algemene ontwikkelingen zijn inhoudelijk van aard of bevatten een 'winstwaarschuwing'. Van deze ontwikkelingen kan de omvang van de financiële afwijking nog niet met zekerheid worden ingeschat en wordt eerst geprobeerd om die afwijkingen zoveel als mogelijk binnen het betreffende programma op te lossen.

Bij de ontwikkelingen met een financieel effect is aangegeven of dit alleen op dit jaar betrekking heeft (incidenteel) of meerjarig (structureel) is. Bij deze ontwikkelingen is een bedrag aangegeven of de opmerking dat de ontwikkeling budgettair neutraal is. Deze term betekent dat het om een verschuiving gaat naar een andere plek in de begroting of dat de wijziging in de lasten gelijk is aan de wijziging in de baten.

Ontwikkelingen die over programma's heen gaan zijn in één deelprogramma als tekst toegelicht. Dit geldt bijvoorbeeld voor de afdracht VPB (deelprogramma Financiën, 6.1). Ondersteunende afdelingen verrichten onder meer activiteiten voor de organisatie die niet gekoppeld zijn aan enig deelprogramma. Afwijkingen

hierin, zoals de werkkostenregeling zijn opgenomen in deelprogramma 6.1 onder de titel ontwikkelingen bedrijfsvoering.

Recapitulatie programma's

Voor alle financiële cijfers in dit voortgangsverslag geldt dat deze zijn afgerond op duizendtallen. We geven baten aan met een minteken. Dat betekent dat lagere baten, een nadeel voor de gemeente, in de tabel Mutaties 1e Voortgangsverslag worden aangegeven zonder dit teken (net als hogere lasten). Lagere lasten krijgen eveneens een minteken.

Na de programma's volgen enkele financiële overzichten die het totaal van de wijzigingen in alle programma's weergeven. Als eerste is een financiële recapitulatie opgenomen. Hierin zijn de financiële effecten uit teksten bij de programma's samengebracht. Het totale financiële effect is hier zichtbaar.

De financiële recapitulatie geeft per deelprogramma de financiële standen en mutaties weer. Het overzicht kan als volgt worden gelezen:

- De 1e kolom (Begroting 2026) bevat de cijfers uit de Begroting 2026, zoals die door de raad in november 2025 is vastgesteld.
- De 2e kolom (begrotingswijzigingen t/m april) laat de financiële gevolgen zien van de begrotingswijzigingen die zijn besloten na vaststelling van de Begroting 2026 en uiterlijk 1 april 2025. Een overzicht hiervan is in het hoofdstuk begrotingswijzigingen 2026 te vinden.
- De 3e kolom (wijzigingen 1e Voortgangsverslag) betreft alle wijzigingen in dit voortgangsverslag, dus zowel de in de programma's toegelichte (grote) wijzigingen als ook administratieve wijzigingen, wijzigingen kleiner dan € 70.000 en doorberekende interne kosten van het ambtelijk apparaat.
- De 4e kolom (Begroting 2026 gewijzigd) is een optelling van de eerste drie kolommen.

In de tabel Mutaties 1e Voortgangsverslag 2026 dat hierop volgt is dit totale financiële effect weergegeven aan de hand van de financiële voor- en nadelen in de programma's. Om geen afbreuk te doen aan de overzichtelijkheid van de tabel zijn hier afwijkingen die effect hebben op veel verschillende deelprogramma's (september- en decembercirculaire 2025) weergegeven als een totaalbedrag in programma 6. Hiermee sluit deze tabel aan bij de teksten uit de programma's, maar hierdoor is de aansluiting met de recapitulatietabel niet helemaal te maken.

Tot slot zijn de meerjarige financiële effecten aangegeven in een overzicht. Deze effecten komen terug in de Perspectiefbrief 2027.

Begrotingswijzigingen

Tot slot zijn alle begrotingswijzigingen weergegeven die het resultaat zijn van raadsbesluiten tot en met april 2026.

Bijlage

Aan dit voortgangsverslag is de Motiemonitor als losse bijlage toegevoegd. De Motiemonitor betreft de lijst met moties en toezeggingen van en aan de raad. In de lijst staat welke moties en toezeggingen nog in uitvoering zijn en welke wij voorstellen om op afgehandeld te zetten. De opgeschoonde monitor wordt telkens aan het eerste en het tweede voortgangsverslag toegevoegd.

Hoofdpijnen

Met dit voortgangsverslag informeren wij uw raad over de stand van zaken van de realisatie van de begroting. Een voortgangsverslag is primair bedoeld om beleidsinhoudelijke afwijkingen van de begroting te rapporteren, inclusief de eventuele financiële effecten daarvan. Omdat dit verslag is opgesteld in het tweede kwartaal, zijn de verwachte inhoudelijke afwijkingen beperkt.

In dit voortgangsverslag zijn enkele afwijkingen opgenomen zonder voorstel tot financiële bijstelling van de begroting. Dit betreft onder andere de winstwaarschuwing voor de jeugduitgaven.

Daarnaast zijn in het verslag ontwikkelingen benoemd die wél financiële effecten hebben. Voor deze financiële effecten zijn voorstellen opgenomen om de door de raad vastgestelde baten en lasten aan te passen.

In een dynamische omgeving doen zich bij de uitvoering van werkzaamheden onvermijdelijk onvoorziene en onvoorspelbare ontwikkelingen voor. Deze maken onderdeel uit van het normale uitvoeringsproces en komen in dit voortgangsverslag tot uiting in de vorm van afwijkingen ten opzichte van de begroting, die aanleiding kunnen geven tot bijsturing van activiteiten en/of budgetten.

Doordat de gemeente de afgelopen jaren scherper en realistischer is gaan budgetteren, is de beschikbare financiële ruimte in de begroting beperkter geworden. Hierdoor kan het noodzakelijk zijn om bij ontwikkelingen eerder budgetten bij te ramen. Door de financiële gevolgen van ontwikkelingen inzichtelijk te maken en risico's tijdig te signaleren, blijft de organisatie hierbij aantoonbaar in control.

Financieel perspectief

In 2026 laat het eerste voortgangsverslag een nadeel zien van € 1.081.000. Dit betreft het saldo van mee- en tegenvallende uitgaven en inkomsten. Het saldo van dit voortgangsverslag zal worden verrekend met het saldo van de (meerjaren)begroting.

In dit voortgangsverslag worden financiële effecten uitsluitend voor 2026 opgenomen. Een deel van deze effecten werkt echter door naar de volgende jaren. De structurele doorwerking hiervan is opgenomen in de Perspectiefbrief 2027-2030.

Het nieuwe financiële beeld is verwerkt in onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000	Begroting 2026	Begrotingswijzigingen tot 1 april	Wijzigingen 1e Voortgangsverslag	Begroting 2026 gewijzigd
Totaal lasten	195.303	6.057	17.743	219.103
Totaal baten	-190.614	-2.455	-16.664	-209.733
Resultaat voor bestemming	4.690	3.602	1.081	9.754
Toevoeging reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-4.703	-3.390	-	-8.093
Resultaat na bestemming	-14	212	1.081	1.279

Dit betreft de verwachte afwijkingen op de actuele Begroting 2026. Een deel van deze afwijkingen is budgettair neutraal: tegenover hogere lasten staan hogere baten, of het betreft een verschuiving van lasten of baten binnen de begroting.

5

De wijzigingen die niet budgettair neutraal zijn én groter zijn dan € 150.000 worden hieronder kort toegelicht.

Nadeel

- € 450.000 Vorstschade asfalt op rijwegen deelprogramma 4.4
- € 222.000 Uitbreiding Voorschoolse Educatie 2026 deelprogramma 2.3
- € 150.000 Herstellen keermuur Raadhuisplein Bussum deelprogramma 3.2

Voordeel

- € 1.165.000 September- en decembercirculaire 2025 deelprogramma 6.1

Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de programma's. In het hoofdstuk Recapitulatie programma's zijn de mutaties van het eerste voortgangsverslag gespecificeerd en wordt aangegeven welke mutaties een meerjarig of structureel karakter hebben.